

Nr 139.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv; given Stockholms slott den 6 mars 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden under punkterna 1:o—10:o hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

K. G. Ewerlöf.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Statsrådet Ewerlöf anmäler följande frågor om avstående av allmänna arvsfondens rätt till arv efter vissa personer och anför därvid:

1:o.

Rätten till arv efter förre hemmansägaren Carl Viktor Jansson från Lena socken. Förre hemmansägaren Carl Viktor Jansson från Lena socken, Älvsborgs län, vilken var född den 21 mars 1862, avled den 6 februari 1930. I en efter honom den 24 mars 1930 förrättad bouppteckning antecknades, att han såsom arvinge efterlämnade brodern Johan August Jansson, som vistades å okänd ort i Nordamerika.

I enlighet med 9 kap. 1 § lagen den 8 juni 1928 om arv infördes kungörelse om arvfallet i Post- och inrikes tidningar för den 18 juni 1930. Enär Johan August Jansson icke inom fem år från sistnämnda dag gjort sådan anmälan, som i 9 kap. 5 § nämnda lag omförmäles, och han i anledning härav gått förlustig sin rätt till arvet efter den avlidne, har den 22 juni 1940 tillägg till förenämnda bouppteckning upprättats, upptagande allmänna arvsfonden såsom arvinge efter den avlidne.

Enligt en den 6 mars 1941 av gode mannen för allmänna arvsfonden avgiven redovisning har ett belopp av 24,566 kronor 32 öre tillgodoförts fonden efter den avlidne.

I en till Kungl. Maj:t ställd, till länsstyrelsen i Älvsborgs län den 3 februari 1937 inkommen skrift har en kusin till den avlidne, förre hemmansägaren August Herman Andersson i Alingsås, anhållit att någon del av ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap måtte avstås till förmån för honom. Till stöd för ansökningen har sökanden åberopat en av kontraktsprosten J. A. Rylander i Lena den 4 januari 1937 undertecknad handling, innehållande bl. a. att sökanden under år 1918 av Carl Viktor Jansson inköpt en jordbruksfastighet för 12,750 kronor men efter fem år — sedan stora kostnader nedlagts på förbättring av fastigheten — nödgats sälja densamma för 12,000 kronor, att sökanden vid inköpet av fastigheten ägt ett kapital på 8,000 kronor men vid avträddandet haft en skuld på 1,500 kronor, att Jansson under åren 1918—1922 bott hos sökanden utan att lämna någon kontant ersättning för bostaden, samt att, enligt Rylanders mening, Jansson, därest han ej så hastigt avlidit, skulle hava ihågkommit sökanden genom någon testamentarisk gåva. Rylander har, med instämmande av åtskilliga personer i orten, tillstyrkt, att sökanden, som jämte sin familj befunne sig i fattiga omständigheter, måtte tillerkännas någon mindre summa såsom ersättning för den omsorg och vårdnad han ägnat Jansson.

Efter inhämtande av yttrande från magistraten i Alingsås har länsstyrelsen i Älvsborgs län med eget yttrande den 17 januari 1938 till kammaradvokatfiskalsämbetet insänt handlingarna i ärendet. Därefter har ämbetet, som införskaffat ytterligare utredning i ärendet, med utlåtande den 20 oktober 1941 överlämnat handlingarna till Kungl. Maj:t.

Av utredningen framgår, att sökanden, som är född år 1875, är gift och har två döttrar, födda åren 1917 och 1920, att han vid Janssons död haft tre syskon i livet samt att han och hans hustru befinna sig i små ekonomiska omständigheter.

Magistraten i Alingsås har i sitt yttrande anfört:

Av utredningen i ärendet och av företedda intyg framgår, att orsaken till sökandens betryckta ekonomiska omständigheter är det höga pris han fått betala för det hemman han år 1918 — således under en tid, då topp-pris rådde å jordegendomar som på allt annat — inköpt av sin kusin Carl Viktor Jansson. Då detta åtminstone delvis kan hava bidragit till den goda ekonomiska ställning, som bouppteckningen efter honom utvisade, vilket i sin ordning medfört att arvsfonden erhållit ett större belopp än som skulle blivit fallet under andra förhållanden, anser magistraten billigt att sökanden tillerkännes ett bidrag ur nämnda fond å t. ex. 5,000 kronor.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har i sitt yttrande — vilket avgivits innan arvsfonden tillträtt kvarlåtenskapen efter Jansson — på skäl, som anförts av magistraten i Alingsås, och med hänsyn till sökandens knappa ekonomiska omständigheter tillstyrkt att, därest arvsfonden skulle komma att tillträda kvarlåtenskapen, någon del därav, förslagsvis 5,000 kronor, avstodes till sökanden.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande anfört bland annat:

Den i ärendet verkställda släktutredningen utvisar *dels* att den avlidne icke äger några kusiner å modernesidan, *dels ock* att sökanden är kusin till den avlidne å fädernet. Den avlidnes fader har ägt fyra syskon, av vilka två efterlämnat till namn och boningsort kända barn. De två andra hava sedan lång tid tillbaka vistats å okänd ort och den möjligheten är icke utesluten att de efterlämnat bröstarvingar. Enligt vad utredningen i ärendet i övrigt giver vid handen, befinner sig sökanden i små ekonomiska omständigheter och synes därjämte hava stått den avlidne i livstiden nära. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv den 8 juni 1928 får därför anses vara tillämpligt å honom, varför ämbetet anser ansökningsen vara förtjänt av beaktande. Beträffande storleken av den andel, som vid efterskänkande bör tillerkännas sökanden, utgör enligt ämbetets mening den arvsordning, som gällt innan nyssnämnda lag trätt i kraft, en lämplig grundval för beräkning av sagda andel. Enligt denna arvsordning skulle sökanden hava bekommit en sextondel av behållningen i boet efter den avlidne. Ämbetet tillstyrker ett avstående av allmänna arvsfondens rätt till behållningen i boet efter den avlidne till förmån för sökanden med den andel, som enligt vad nyss sagts skulle hava tillkommit honom, därest äldre lag varit tillämplig beträffande kvarlåtenskapen.

I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet tillstyrker jag, att till sökanden avstås så stor del av ifrågavarande kvarlåtenskap, som skulle hava tillkommit honom, därest den före år 1929 gällande arvsordningen varit tillämplig i förevarande fall.

Före-
draganden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en sextondel av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre hemmansägaren Carl Viktor Jansson från Lena socken må avstås till August Herman Andersson.

2:o.

Rätten till arv efter förra sömmerskan Carolina Jansdotter Lamberg från Stockholm. Förra sömmerskan Carolina Jansdotter Lamberg från Stockholm, vilken var född den 17 april 1856, avled den 20 april 1933 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet utgjorde enligt bouppteckningen 18,446 kronor 2 öre. Jämlikt 9 kap. 2 § lagen den 8 juni 1928 om arv utfärdades kungörelse om arvfallet, vilken infördes i Post- och inrikes tidningar den 11 december 1933.

Sedan efter sistberörda dag fem år förflutit utan att någon arvinge efter den avlidna låtit sig avhöra, har vederbörande gode man, enligt av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänd redovisning, till allmänna arvsfonden inlevererat ett belopp av 20,578 kronor 21 öre, utgörande behållningen i boet efter den avlidna.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 18 april 1939 dagtecknad skrift hava Emil Andersson i Säffle, Karl Adolf Andersson i Liljedal, Segmon, Hulda Maria Persson, född Andersson, i Säffle, Signe Elvira Andersson i Liljedal, Segmon, Elin Eugenia Jonsson, född Andersson, i Karlstad, Holger Eugen Andersson i Lassåna, Ramundeboda socken, Axel Gunnar Andersson i Liljedal, Segmon, Karl Oskar Andersson i Skoghall, Svea Hortensia Andersson i Karlstad och Folke Ferdinand Andersson i Liljedal, Segmon, anhållit, att berörda kvarlåtenskap måtte avstås till förmån för dem. I ansökningen har åberopats, att de förstnämnda tre sökandena vore kusiner till den avlidna och att de övriga sökandena vore barn till en senare avliden kusin till henne, Alfred Andersson, dels ock att den avlidna haft för avsikt att genom testamente bortgiva sin egendom till sina berörda fyra kusiner.

Över ansökningen hava utlåtanden avgivits av länsstyrelsen i Värmlands län den 14 juli 1939, av överståthållarämbetet den 11 mars 1940 och av kammaradvokatfiskalsämbetet den 16 oktober 1941.

Genom beslut denna dag har Kungl. Maj:t förklarat förevarande ansökning, utom såvitt angår Hulda Maria Persson, icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Beträffande Hulda Maria Persson inhämtas av utredningen bland annat följande. Hon är född år 1881 och sedan oktober 1925 änka efter stenhug-garen Anders Vilhelm Persson, med vilken hon har elva barn. Hon äger en fastighet, taxeringsvärderad till 7,000 kronor och häftande för skuld å 5,000 kronor. Fastigheten bebos av henne och några av hennes barn. Då hon är sjuklig och ej själv kan förtjäna till sitt uppehälle, erhåller hon ekonomisk hjälp av sina barn.

Länsstyrelsen i Värmlands län har tillstyrkt ansökningen, såvitt den avser bland andra Hulda Maria Persson.

Överståthållarämbetet har förklarat sig sakna anledning tillstyrka bifall till ansökningen i vad den angår Hulda Maria Persson.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande anfört bland annat följande:

Den avlidna var dotter utom äktenskap till Maria Cajsa Jansdotter, vilken haft sex syskon, av vilka en broder avlidit ogift, en broder, vistande å okänd ort och såsom varande född den 25 april 1817 måste antagas vara död, en broder och två systrar efterlämnat å okänd ort vistande bröstarvingar och en broder var fader till de tre förstnämnda sökandena och farfader till de övriga sökandena. Sistnämnde broder hade dessutom efterlämnat två å okänd ort vistande döttrar samt en å känd ort i Norge vistande dotter. Beträffande sökanden Hulda Maria Persson så framgår av handlingarna i ärendet, att hon uppnått en ålder av sextio år, att hon vore änka och moder till 11 barn samt att hon vore sjuklig och ur stånd att själv förtjäna sitt uppehälle. Stad-gandet i 5 kap. 3 § lagen om arv får därför anses tillämpligt å henne, var-

för ämbetet anser ansökningen i vad den rör henne vara förtjänt av beaktande. Beträffande storleken av den andel av kvarlåtenskapen, som vid ett efterskänkande bör tillerkännas denna sökande, utgör enligt ämbetets mening den arvsordning, som gällt innan nyssnämnda lag trätt i kraft, en lämplig grundval för beräkning av sagda andel. Då det kan tänkas, att den av Maria Cajsa Jansdotters ovannämnda bröder, vilken vistades å okänd ort, efterlämnat bröstarvingar, skulle enligt berörda arvsordning Hulda Maria Persson hava bekommit en trettiofemtedel av behållningen i boet efter Carolina Jansdotter Lamberg.

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter synes mig skäligt, att någon del av kvarlåtenskapen efter Carolina Jansdotter Lamberg efterskänkes till förmån för Hulda Maria Persson. Mot kammaradvokatfiskalsämbetets förslag i fråga om den andel av kvarlåtenskapen, som bör efterskännas, har jag icke något att erinra.

Före-
draganden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en trettiofemtedel av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Carolina Jansdotter Lamberg från Stockholm må avstås till Hulda Maria Persson.

3:o.

Rätten till arv efter Elsa Regina Berg, född Kindbom, från Stockholm.

Frånskilda hustrun Elsa Regina Berg, född Kindbom, från Stockholm, vilken var född den 3 december 1881, avled den 2 februari 1935. Enligt den efter henne upprättade bouppteckningen, som utvisade en behållning av 3,323 kronor 25 öre, efterlämnade hon icke någon arvsberättigad släkting.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 16 juni 1936 dagtecknad och till överståthållarämbetet ingiven skrift hava följande kusiner till den avlidna anhållit, att hennes kvarlåtenskap måtte avstås till dem, nämligen förre möbelsnickaren August Ferdinand Karlsten i Hagalund samt änkan Tekla Ingeborg Johansson, född Karlsten, och förra hushållerskan Ruth Sofia Elisabet Karlsten, de båda sistnämnda i Stockholm.

Sökandena, vilka äro syskon och födda, August Ferdinand Karlsten år 1862, Tekla Ingeborg Johansson år 1864 och Ruth Sofia Elisabet Karlsten år 1870, hava till stöd för ansökningen anfört, att de vore fullständigt medellösa, att Elsa Regina Berg, som varit sinnessjuk och omyndigförklarad, under den tid hon varit frisk låtit förstå, att hon ville ihågkomma sökandena med ekonomisk hjälp, samt att, om Elsa Regina Berg vid sin död varit ett par år äldre, sökandena på grund av bestämmelsen i 4 § lagen den 8 juni 1928 angående införande av lagen om arv skulle hava blivit hennes arvingar.

Sedan sökandena till överståthållarämbetet inkommit med ytterligare en skrift, har överståthållarämbetet, efter verkställd utredning, med yttrande den 29 januari 1937 insänt handlingarna i ärendet till kammaradvokatfiskals-

ämbetet, som efter ytterligare utredning med utlåtande den 27 september 1941 överlämnat handlingarna till Kungl. Maj:t.

Av utredningen i ärendet inhämtas, bland annat, att Elsa Regina Berg ingått äktenskap vid 25 års ålder, att äktenskapet blivit upplöst år 1911 samt att hon därefter varit sinnessjuk intill sin död. Därjämte framgår av utredningen, att sökandena befinna sig i små ekonomiska omständigheter.

Överståthållarämbetet har i sitt yttrande anfört, att ämbetet, ehuru sökandena vore släktingar till den avlidna och syntes befinna sig i behövande ekonomiska omständigheter, funne sig sakna anledning tillstyrka bifall till ansökningen, då sökandena icke kunde anses hava stått den avlidna nära.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande meddelat, att till allmänna arvsfonden inlevererats 3,274 kronor 87 öre, utgörande behållningen i boet efter Elsa Regina Berg enligt en av vederbörande gode man avgiven och av ämbetet godkänd redovisningsräkning. Ämbetet har vidare anfört följande:

Enligt i ärendet verkställd släktutredning efterlämnade Elsa Regina Berg såsom närmaste anhöriga å okänd ort vistande *dels* farbröderna Johannes Johansson, född 1822, och Per Jacob Jonasson, född 1825, samt fastern Greta Lovisa Jonasdatter, född 1827, *dels ock* morbröderna Carl August Carlsson, född 1836, och Johan Carlsson, född 1845. De tre förstnämnda torde med till visshet gränsande sannolikhet hava avlidit före Elsa Regina Berg. Morbröderna hava numera på föranledande av sökandena genom beslut av vederbörande domstol dödförklarats, därvid båda antagits hava avlidit den 31 december 1883. På grund härav tillkommer kvarlåtenskapen efter Elsa Regina Berg allmänna arvsfonden. Av den i ärendet verkställda släktutredningen framgår, att sökandena och Elsa Regina Berg voro kusiner. För övrigt är enligt utredningen i ärendet sökandenas ekonomiska ställning svag. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv får därför anses tillämpligt å sökandena, varför ämbetet anser deras ansökan vara förtjänt av beaktande. Beträffande storleken av de andelar, som vid ett efterskänkande böra tillerkännas sökandena, utgör enligt ämbetets mening den arvsordning, som gällt innan lagen den 8 juni 1928 om arv trätt i kraft, en lämplig grundval för beräkning av dessa andelar. Enligt nämnda arvsordning och då det icke torde vara uteslutet, att Elsa Regina Berg efterlämnat kusiner jämväl å fädernesidan, vilka enligt äldre arvsordning varit berättigade att taga arv efter henne, skulle envar av sökandena hava bekommit $\frac{1}{6}$ av arvet efter Elsa Regina Berg.

*Före-
draganden.*

I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet tillstyrker jag, att till envar av sökandena avstås så stor del av ifrågavarande kvarlåtenskap, som skulle hava tillkommit dem, därest den före år 1929 gällande arvsordningen varit tillämplig i förevarande fall.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Elsa Regina Berg, född Kindbom, från Stockholm må avstås en sjättedel till envar av August Ferdinand Karlsten, Tekla Ingeborg Johansson och Ruth Sofia Elisabet Karlsten.

4:o.

Rätten till arv efter Johanna Albertina Granholm från Stockholm. Johanna Albertina Granholm från Stockholm, vilken var född den 3 maj 1856, avled den 22 februari 1937 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Till allmänna arvsfonden har av den för arvsfonden förordnade gode mannen inlevererats 85,616 kronor 18 öre, utgörande behållningen i boet enligt av gode mannen avgiven, av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänd redovisningsräkning.

I Johanna Albertina Granholms bostad anträffades efter hennes död två med blyerts skrivna, icke undertecknade och ej heller dagtecknade handlingar av i huvudsak samma innehåll, uti vilka gjorts dispositioner rörande hennes kvarlåtenskap till förmån för bland andra änkan Kristina Märta Backlund i Loning, Indals socken, Margareta Nyberg, Hildur Kristina Nyberg, Jonas Petter Nyberg och Gerda Katarina Nyberg, alla i Hallsta, Indals socken, samt förre hemmansägaren Per Olof Nordin och Anny Alexandra Nordin, båda i Svaleri, Hässjö socken. Dessa handlingar blevo icke bevakade såsom testamenten.

I en den 22 juni 1939 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift har Anny Nordin anhållit, att av arvet efter Johanna Albertina Granholm måtte till henne avstås 6,200 kronor och därutöver vad Kungl. Maj:t kunde finna skäligt med hänsyn till den vård hon givit den avlidna.

Därjämte hava i en till Kungl. Maj:t ställd, den 22 juni 1939 dagtecknad skrift Per Olof Nordin, Kristina Märta Backlund, Margareta Nyberg, Hildur Kristina Nyberg, Jonas Petter Nyberg och Gerda Katarina Nyberg, den sistnämnda genom sin förmyndare Emanuel Melin, anhållit att av ifrågavarande arv måtte avstås till vardera av Per Olof Nordin och Kristina Märta Backlund 6,200 kronor samt till envar av de övriga sökandena 1,550 kronor.

Över ansökningarna hava utlåtanden avgivits av länsstyrelsen i Väster-norrlands län den 29 december 1939, av överståthållarämbetet den 30 mars 1940 och av kammaradvokatfiskalsämbetet den 1 december 1941. Länsstyrelsen har vid sitt utlåtande fogat genom vederbörande polismyndigheter verkställd utredning rörande sökandenas ekonomiska förhållanden, varjämte såväl överståthållarämbetet som kammaradvokatfiskalsämbetet föranstaltat om närmare utredning i ärendet.

Av sökandena har Per Olof Nordin numera avlidit. Genom beslut innevarande dag har Kungl. Maj:t funnit förenämnda av Per Olof Nordin m. fl. gemensamt gjorda ansökning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Vad åter beträffar Anny Nordin har hon, som är född år 1889, till stöd för sin ansökning, såvitt densamma avser ersättning för vård av den avlidna, anfört att Johanna Albertina Granholm vid upprepade tillfällen yttrat, att sökanden efter hennes död skulle erhålla dylik ersättning. Därjämte har sökanden framhållit, att hon befunne sig i små ekonomiska förhållanden. Vid ansökningen har fogats ett den 18 augusti 1937 dagtecknat brev till rätts-

hjälpstanstalten i Stockholm från Anna Högländer, Linköping, i vilket brev uppgives, att Johanna Albertina Granholm vid visst tillfälle skulle hava yttrat, att i händelse av hennes frånfälle Anna Högländer skulle tillse, att sökanden finge ersättning för vården.

Av utredningen i ärendet inhämtas, att Anny Nordin, som var kusinbarn till Johanna Albertina Granholm, vissa tider under åren 1915—1921 samt under tiden 15 oktober 1936—29 januari 1937 eller sammanlagt något över 5 år vistats i Granholms hem och därvid utan att erhålla någon kontant lön biträtt och vårdat henne. Vidare framgår av utredningen, att sökanden befinner sig i små ekonomiska omständigheter.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har tillstyrkt, att Anny Nordin, som syntes kunna åberopa långvarig men oavlönad tjänst hos den avlidna och som vore i fullständig avsaknad av tillgångar och arbetsinkomst, måtte tillerkännas lämplig del av ifrågavarande arv.

Överståthållarämbetet har i sitt utlåtande anfört, att utredningen i ärendet syntes giva ett visst stöd för antagande, att den avlidna och Anny Nordin stått varandra nära. Då det syntes ämbetet billigt, att av ifrågavarande arv till sökanden avstodes viss del, tillstyrkte ämbetet den av henne gjorda ansökningen samt föresloge, att beloppet bestämdes till så mycket som motsvarade skäligen kontant avlöning för den tid sökanden varit anställd hos den avlidna.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande yttrat, att ämbetet funne den av Anny Nordin gjorda ansökningen förtjäna beaktande. Vad beträffade storleken av det belopp, som vid bifall till ansökningen skulle avstås till henne, syntes med hänsyn till vad i ärendet upplysts angående omfattningen av den vård, hon ägnat den avlidna, samt omständigheterna i övrigt ett belopp av 3,500 kronor vara skäligt.

Före-
i-
taganden.

Med hänsyn till omständigheterna i ärendet synes mig billigt att någon del av kvarlåtenskapen efter Johanna Albertina Granholm efterskänkes till förmån för Anny Nordin. I fråga om storleken av det belopp, som sålunda bör avstås, ansluter jag mig till kammaradvokatfiskalsämbetets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Johanna Albertina Granholm från Stockholm må avstås ett belopp av 3,500 kronor till Anny Alexandra Nordin.

5:o.

Rätten till arv efter förre skomakaren Erik Johan Lind från Viby socken.
Den 5 april 1938 avled Jenny Lovisa Lind från Viby socken, Örebro län, efterlämnande, enligt en efter henne den 21 juli 1938 upprättad bouppteckning,

såsom ende arvsberättigade skyldeman brodern Erik Johan Lind från samma socken. Denne, som var född den 12 augusti 1860, avled den 14 april 1938 utan att, såvitt framgår av en den 20 september 1938 efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Enligt bouppteckningarna utgjorde behållningen i boet efter Jenny Lovisa Lind 230 kronor 60 öre och efter Erik Johan Lind 3,091 kronor 79 öre. Bland boens skulder upptogs i bouppteckningen efter Jenny Lovisa Lind 1,056 kronor och i bouppteckningen efter Erik Johan Lind 344 kronor eller tillhopa 1,400 kronor för vård av syskonen Lind samt för lämnat biträde i hemmet hos dem ävensom för ombestyrande av deras begravning enligt en av Carin Gerda Kristina Nyström i Vallby, Vretstorp, utställd räkning. I skrivelse den 3 januari 1941 till den för allmänna arvsfonden förordnade godemannen vid boutredningen efter Jenny Lovisa och Erik Johan Lind har kammaradvokatfiskalsämbetet meddelat, att ämbetet icke funnit skäl godkänna Carin Nyströms ersättningsanspråk utom vad beträffade ett för ombesörjande av begravning m. m. fordrat belopp av 34 kronor.

Med eget utlåtande den 16 juli 1941 har kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, den 7 januari 1941 dagtecknad skrift, däri Carin Nyström anhållit, att hela det fordrade beloppet, 1,400 kronor, måtte tilldelas henne, då hon vore i stort behov därav.

Av i ärendet verkställd utredning inhämtas, att sökanden, som är född år 1899, under de senaste tolv åren före syskonen Linds frånfälle så gott som dagligen besökt dem och hjälpt till med varjehanda i deras hem förekommande göromål utan att därvid erhålla någon avlöning, samt att hon förtjänar sitt uppehälle genom arbete hos en broder. Vidare framgår av förenämnda räkning, att sökanden såsom ersättning för arbete hos syskonen Lind beräknat 10 kronor för månad under åren 1929—1932, 12 kronor för månad under åren 1933—1936 och 20 kronor för månad från och med år 1937 till och med den 13 april 1938.

Länsstyrelsen i Örebro län har den 18 mars 1941 avgivit yttrande i ärendet och därvid anfört, bland annat, följande:

Av den förebragta utredningen framgår, att sökanden under en lång följd av år ägnat Erik Johan Lind och dennes syster Jenny Lovisa Lind tillsyn och vård utan att erhålla gottgörelse, som tillnärmelsevis svarat mot dessa tjänster. Det måste anses uppenbart, att den lämnade hjälpen varit för syskonen Lind nyttig och under de avsevärda tider, då någondera av dem varit sängliggande sjuk, oundgängligen nödvändig. Med hänsyn härtill och då sökanden, enligt vad handlingarna utvisa, saknar förmögenhet och i arbetsinkomst åtnjuter allenast vissa naturaförmåner, finner länsstyrelsen rimligt, att den begärda ersättningen tillerkännes henne. Länsstyrelsen får fördenskull tillstyrka bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande meddelat, att till allmänna arvsfonden av den för fonden förordnade gode mannen inlevererats 2,126 kronor 33 öre enligt en av ämbetet den 19 februari 1941 godkänd redovisningsräkning samt av länsstyrelsen i Örebro län 1,651 kronor 36 öre, utgö-

rande behållna köpeskillingen för en i dödsboet efter Erik Johan Lind ingående fastighet. Därjämte har ämbetet anfört bland annat följande:

Av den i ärendet verkställda utredningen framgår, att sökanden stått avlidne Erik Johan Lind i livstiden nära samt att hon befinner sig i små ekonomiska omständigheter. På grund härav och med hänsyn till omständigheterna i ärendet i övrigt anser sig ämbetet böra tillstyrka ett avstående av ett belopp av 1,366 kronor utav den allmänna arvsfonden tillfallna behållningen i boet efter Erik Johan Lind till förmån för sökanden, motsvarande skillnaden mellan av sökanden fordrade beloppet 1,400 kronor och det henne redan tillerkända beloppet 34 kronor.

*Före-
draganden.*

Under återopande av den sålunda förebragta utredningen hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre skomakaren Erik Johan Lind från Viby socken må avstås ett belopp av 1,366 kronor till Carin Gerda Kristina Nyström.

6:o.

Rätten till arv efter hemmansägaren Karl Artur Davidsson från Torrskogs socken. Hemmansägaren Karl Artur Davidsson från Torrskogs socken, Älvsborgs län, vilken var född den 15 mars 1903, avled den 28 oktober 1938 utan att, såvitt en efter honom upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 30,323 kronor 14 öre.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 19 juli 1939 dagtecknad skrift hava följande i Bengtsfors bosatta personer, nämligen dels två kusiner till Davidsson, sulfitarbetaren Ernst William Lind och Ester Elvine Aronsson, född Lind, dels ock sulfitarbetaren Emanuel Björk, vilken varit gift med Davidssons den 30 maj 1939 avlidna kusin Hanna Valborg, född Lind, anhållit, att kvarlåtenskapen efter Davidsson måtte lika fördelas mellan Ernst William Lind, Ester Elvine Aronsson samt makarna Björks barn Harry Emanuel och Birgit Anna Lisa.

Till stöd för ansökningsen hava sökandena anfört, att Davidsson, som varit sinneslö från födseln, icke kunnat förordna om sin kvarlåtenskap, att samtliga sökandena levde under betryckta ekonomiska omständigheter samt att Harry Emanuel och Birgit Anna Lisa Björk vore sjuka.

Över ansökningsen hava, efter verkställd utredning, utlåtanden avgivits av länsstyrelsen i Älvsborgs län den 28 november 1939 och av kammaradvokatfiskalsämbetet den 9 september 1941.

Av handlingarna i ärendet inhämtas följande.

Sulfitarbetaren Ernst William Lind, som är född år 1900, är gift och har i sitt äktenskap fyra barn i åldern 6—16 år. Han äger en mindre fastighet i Bengtsfors, taxerad till 6,500 kronor och intecknad för 4,500 kronor. För år 1939 var han taxerad för en inkomst av 2,670 kronor.

Ester Elvine Aronsson, född Lind, är född år 1897 och gift med sulfitarbetaren Johan Melker Aronsson i Bengtsfors. Makarna hava två barn i åldern 14 och 19 år och befinna sig i fattiga omständigheter. Mannen Aronsson var för år 1939 taxerad för en inkomst av 2,920 kronor.

Sulfitarbetaren Emanuel Björk är född år 1884. Hans hustru Hanna Valborg Lind hade avlidit av lungtuberkulos, efterlämnande, förutom mannen, omförmälda två barn, Harry Emanuel, född år 1927, och Birgit Anna Lisa, född år 1932. Båda barnen äro sjukliga. Dottern har vårdats å sanatorium för lungtuberkulos. Björk var för år 1939 taxerad för en inkomst av 2,470 kronor.

Vederbörande landsfiskal har såsom yttrande i ärendet framhållit, att sökandena vore i fattiga omständigheter och därför i behov av att erhålla åtminstone någon del av kvarlåtenskapen efter Davidsson.

Länsstyrelsen har i sitt utlåtande anfört, att de utredda omständigheterna syntes göra det synnerligen billigt att ifrågavarande arvsmedel avstodes till förmån för sökandena.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har meddelat, att enligt av vederbörande gode man avgiven redovisningsräkning, som av ämbetet godkänts, behållningen i boet efter Davidsson utgjort 38,693 kronor 96 öre, som tillgodoförts allmänna arvsfonden. Ämbetet har vidare anfört följande:

Då Harry Emanuel Björk och Birgit Anna Lisa Björk, som äro den avlidnes kusinbarn, icke på grund av skyldskapsförhållande eller eljest kunna anses hava stått den avlidne nära, anser sig ämbetet icke kunna tillstyrka bifall till ansökningen i denna del. Vad åter beträffar sökandena Ernst William Lind och Ester Elvine Aronsson äro de, såvitt visats, den avlidnes enda nu levande kusiner och befinna sig i åtminstone mindre goda ekonomiska omständigheter, varför deras framställning synes förtjänt av beaktande. I fråga om storleken av den del av kvarlåtenskapen, som vid ett efterskänkande bör tillerkännas sistnämnda båda sökande, anser ämbetet ett kapitalbelopp av 5,000 kronor till var och en av dem vara skäligt.

Av släktutredningen i ärendet framgår, att Ernst William Lind, Ester Elvine Aronsson och Hanna Valborg Björk vid arvlåtarens frånfälle den 28 oktober 1938 voro hans enda då levande kusiner samt att Hanna Valborg Björk sedermera den 30 maj 1939 avlidit, efterlämnande make och två minderåriga barn, Harry Emanuel och Birgit Anna Lisa.

Kammaradvokatfiskalsämbetet, som avstyrkt den för barnen Björk gjorda ansökningen, har ansett skäligt, att vardera av Ernst William Lind och Ester Elvine Aronsson tillerkännes ett kapitalbelopp av 5,000 kronor ur kvarlåtenskapen. Med hänsyn till omständigheterna i ärendet synes skäligt, att samma belopp tillerkännes barnen Björk att lika fördelas mellan dem.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Karl Artur Davidsson från Torrskogs socken må avstås *dels* ett belopp av 5,000 kronor till vardera av Ernst William Lind och Ester Elvine Aronsson, *dels ock* ett belopp av 2,500 kronor till vardera av Harry Emanuel Björk och Birgit Anna Lisa Björk.

*Före-
draganden.*

Rätten till arv efter förre lantbrevbäraren Svante Leonard Berglund från Järnboås socken. Förre lantbrevbäraren Svante Leonard Berglund från Järnboås socken, Örebro län, vilken var född den 21 januari 1868, avled den 23 november 1938 utan att, såvitt en efter honom den 15 februari 1939 upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 17,718 kronor 44 öre. Till allmänna arvsfonden har inlevererats *dels* av länsstyrelsen i Örebro län den 5 april 1940 ett belopp av 937 kronor 64 öre, utgörande behållna köpeskillingen för en dödsboet tillhörig fastighet, *dels ock* av den för allmänna arvsfonden vid boutredningen efter den avlidne förordnade gode mannen den 7 juni 1940 ett belopp av 17,810 kronor 30 öre, utgörande behållningen av boets lösa egendom enligt en av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänd slutredovisning för boets förvaltning.

I proposition den 28 februari 1941, nr 132, punkten 9, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att till Hulda Lundberg, en kusin till Berglund, måtte av den allmänna arvsfonden efter Berglund tillfallna kvarlåtenskapen avstås en adertondel, motsvarande vad som skulle hava tillkommit henne, därest den före år 1929 gällande arvsordningen varit tillämplig. Enligt riksdagens skrivelse den 29 april 1941, nr 192, blev berörda förslag bifallet av riksdagen.

Förenämnda den 28 februari 1941 föredrogs inför Kungl. Maj:t jämväl en av en annan kusin till Berglund, förre byggnadsarbetaren Carl Johan Funke i Örebro gjord ansökning om erhållande av viss del av ifrågavarande kvarlåtenskap, vilken ansökning emellertid icke föranledde någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Beträffande denna ansökning hade kammaradvokatfiskalsämbetet i utlåtande den 31 augusti 1940 anfört, att Funke, enligt vad som upplysts, för sig och sin familj alltsedan år 1923 åtnjutit fattigvård, som under de sista tio åren uppgått till ett sammanlagt belopp överstigande 5,000 kronor. Därest Funkes ansökning vunne bifall, skulle detta enligt ämbetets mening innebära, att Karlskoga och Örebro städer, som utbetalt förevarande understöd, erhöle del av kvarlåtenskapen efter Berglund. Då emellertid ett efterskänkande till förmån för dessa kommuner icke syntes kunna komma i fråga, ansåge sig ämbetet böra avstyrka bifall till Funkes ansökning.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 14 augusti 1941 dagtecknad skrift har Funke förnyat ansökningen. Funke har därvid överlämnat en av fattigvårdsstyrelsen i Karlskoga den 7 januari 1941 undertecknad handling, däri fattigvårdsstyrelsen, under förmälan att Funke hade hemortsrätt i Karlskoga, förklarat, att därest Funkes förevarande hos Kungl. Maj:t gjorda ansökan bifölles, fattigvårdsstyrelsen för sin del icke komme att göra anspråk på att de medel, Funke därigenom kunde erhålla, skulle helt eller delvis avstås till fattigvårdsstyrelsen såsom ersättning för fattigvård, som Funke åtnjutit för sig och sin familj. Tillika har överlämnats ett av Örebro stads fattigvårdsstyrelse den 7 april 1941 utfärdat intyg, att fattigvårdsstyrelsen i Karlskoga till fullo ersatt fattigvårdsstyrelsen i Örebro alla kostnader för fattigvård till och med

den 31 december 1940, som utgivits till Funke, att fattigvård från och med den 1 januari 1941 utgåves av fattigvårdsstyrelsen i Örebro till Funke med 32 kronor i månaden, att fattigvårdsstyrelsen i Karlskoga medgivit ersätta nämnda kostnad, samt att fattigvårdsstyrelsen i Örebro på grund därav icke ägde fordran å Funke.

Av genom länsstyrelsen i Örebro län införskaffad utredning inhämtas bl. a., att Funke är född den 14 november 1867 och gift, att han har fem söner, av vilka den yngste är 18 år, att han sedan många år tillbaka varit oförmögen att genom arbete försörja sig och sin familj, samt att han sedan år 1937 erhåller folkpension, vilken för närvarande utgår med 33 kronor 40 öre i månaden.

Över ansökningen hava infordrade utlåtanden avgivits av länsstyrelsen i Örebro län den 4 november 1941 och av kammaradvokatfiskalsämbetet den 15 december 1941. *Länsstyrelsen* har tillstyrkt, att lämplig del av kvarlåtenskapen efter Berglund avstås till förmån för Funke. *Kammaradvokatfiskalsämbetet* har anfört följande:

Då grunden för kammaradvokatfiskalsämbetets avstyrkande av bifall till sökanden Funkes tidigare framställning i ärendet numera icke torde förefinnas samt då Funke uppnått en ålder av 74 år, lider av höggradig dövhet och allmän ålderdomsskröplighet och befinner sig i fattiga omständigheter, får stadgandet i 5 kap. 3 § i lagen den 8 juni 1928 om arv anses vara tillämpligt å honom, varför ämbetet anser nu förevarande ansökning vara förtjänt av beaktande. Beträffande storleken av den andel av kvarlåtenskapen, som vid ett efterskänkande bör tillerkännas sökanden, utgör enligt ämbetets mening den arvsordning, som gällt, innan nyssnämnda lag trätt i kraft, en lämplig grundval för beräkning av denna andel. Enligt denna arvsordning skulle Funke, vilkens moder Greta Lisa Andersdotter var syster till Svante Leonard Berglunds moder Cathrina Andersdotter, hava bekommit en sjättedel av behållningen i boet efter Berglund. Ämbetet anser sig nu kunna tillstyrka ett avstående av allmänna arvsfondens rätt till behållningen i boet efter Berglund till förmån för Carl Johan Funke med den andel av behållningen i boet efter honom, som, enligt vad nyss sagts, skulle hava tillkommit Funke, därest äldre lag varit tillämplig beträffande kvarlåtenskapen.

På grund av vad i ärendet blivit upplyst synes mig hinder nu icke böra möta för ett avstående av viss del av ifrågavarande kvarlåtenskap till förmån för Carl Johan Funke. Mot kammaradvokatfiskalsämbetets förslag beträffande storleken av det belopp, som bör avstås, har jag icke något att erinra.

*Före-
draganden.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en sjättedel av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre lantbrevbäraren Svante Leonard Berglund från Järnboås socken må avstås till Carl Johan Funke.

8:o.

Rätten till arv efter hemmansägaren Bagg Carl Ernst Eriksson från Torsångs socken. Hemmansägaren Bagg Carl Ernst Eriksson från Torsångs socken, Kopparbergs län, vilken var född den 23 september 1868, avled den 9 juni 1939 utan att, såvitt en efter honom den 12 juli 1939 upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom utgjorde enligt bouppteckningen 49,438 kronor 94 öre.

I särskilda till Kungl. Maj:t ställda skrifter hava följande kusiner till Eriksson gjort framställning om erhållande av vissa delar av kvarlåtenskapen efter honom, nämligen Albertina Björk, född Henriksson, Grycksbo, Elisabet Wilhelmina Henriksson, Ornäs, och Maria Gustafsson, född Andersson, Borlänge.

Vidare har ett kusinbarn till Eriksson, Elsa Kristina Dahlbäck, född Henriksson, Domnarvet, anhållit att komma i åtnjutande av någon del av ifrågasvarande kvarlåtenskap.

Över ansökningarna hava utlåtanden avgivits av länsstyrelsen i Kopparbergs län den 9 februari och den 6 juni 1940 samt den 5 februari 1941 ävensom av kammaradvokatfiskalsämbetet den 14 juli 1941.

Genom beslut denna dag har Kungl. Maj:t funnit den av Elsa Kristina Dahlbäck gjorda ansökningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

De övriga sökandena hava till stöd för sina ansökningar bland annat dels åberopat sin släktskap med Eriksson, dels ock uppgivit, att de vore i mindre goda ekonomiska omständigheter.

Av utredningen i ärendet inhämtas bland annat följande.

Albertina Björk, som är född den 7 augusti 1869 och sedan 1937 änka efter pappersarbetaren Emil Björk, är på grund av sin höga ålder icke i stånd att genom arbete förtjäna något till sitt uppehälle. Från oktober 1937 uppbär hon folkpension med 25 kronor 80 öre per månad. Vidare uppbär hon sedan 1939 års början understöd med 10 kronor per månad från Stora Kopparbergs sockens fattigvårdsstyrelse. Fattigvårdsstyrelsen har den 1 mars 1941, under förutsättning att Albertina Björk tilldelas medel ur allmänna arvsfonden, beslutat avstå från att fordra ersättning för fattigvårdsunderstöd till henne.

Elisabet Wilhelmina Henriksson, som är född den 5 november 1866, är ogift. På grund av sjukdom har hon icke sedan år 1922 kunnat utföra något förvärvsarbete. Hon bor hos en son, vilken bidrager till hennes försörjning. Förutom folkpension, uppgående till 25 kronor per månad, uppbär hon understöd från fattigvårdsstyrelsen i Stora Tuna socken. Fattigvårdsstyrelsen har den 12 februari 1941 beslutat att icke framställa några anspråk på ersättning för fattigvårdsunderstöd till henne.

Maria Gustafsson är född den 31 oktober 1868 och gift med förre byggnadssnickaren Herman Gustafsson i Borlänge, född den 7 augusti 1864. Mannen är på grund av sjukdom och hög ålder oförmögen till förvärvsarbete. Även Maria Gustafsson är sjuklig. Makarna Gustafssons inkomster

utgöras endast av deras folkpensioner. De bo hyresfritt hos en son, som hjälper föräldrarna med mindre belopp. Mannen har en skuld å 1,850 kronor jämte upplupen ränta därå.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har anfört, att skäl syntes föreligga för att sökandena såsom kusiner till Eriksson erhöle någon del av kvarlåtenskapen efter honom.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande meddelat, att till allmänna arvsfonden inlevererats dels av den för fonden förordnade gode mannen 42,057 kronor 10 öre enligt av ämbetet den 10 februari 1941 godkänd redovisningsräkning, dels ock av länsstyrelsen i Kopparbergs län tillhoppa 14,463 kronor 45 öre, utgörande efter avdrag av auktionskostnaderna resterande köpeskillingar för dödsboets fastigheter. Ämbetet har vidare anfört bland annat följande:

Beträffande de av Albertina Björk, Elisabet Wilhelmina Henriksson och Maria Gustafsson gjorda ansökningarna, så framgår av den i ärendet verkställda släktutredningen, bland annat, att Bagg Carl Ernst Eriksson vid sin död såsom närmaste släktingar efterlämnat — förutom kusiner å fädernet — en avlidne morbroders dotter, sökanden Maria Gustafsson, en avlidne mosters tre barn, däribland sökandena Elisabet Wilhelmina Henriksson och Albertina Björk, samt en annan avlidne mosters dotter. Enligt den arvsordning, som gällt, innan lagen om arv den 8 juni 1928 trätt i kraft, skulle sålunda sökanden Maria Gustafsson bekommit $\frac{1}{6}$ av kvarlåtenskapen samt en var av sökandena Elisabet Wilhelmina Henriksson och Albertina Björk $\frac{1}{18}$ därav. Då samtliga dessa tre sökande befinna sig i fattiga omständigheter och uppnått jämförelsevis hög ålder, så att de äro oförmögna att genom eget arbete försörja sig, torde fog finnas för ett efterskänkande till deras förmån av allmänna arvsfondens rätt till viss del av kvarlåtenskapen efter den avlidne. Beträffande storleken av det belopp, som sålunda skulle efterskännas, ävensom sättet för dess utbetalande finner ämbetet lämpligast att i enlighet med av sökanden Elisabet Wilhelmina Henriksson uttalat önskemål vissa belopp av sagda kvarlåtenskap överföras till den genom Kungl. Maj:ts beslut den 11 september 1931 inrättade, under statskontorets förvaltning stående »Allmänna arvsfondens livräntefond» för beredande av livränta åt sökandena, och föreslår ämbetet, att dessa belopp må beräknas för Maria Gustafsson till $\frac{1}{6}$ samt för en var av Elisabet Wilhelmina Henriksson och Albertina Björk till $\frac{1}{18}$ av det fonden tillgodoförda beloppet eller i runt tal för Maria Gustafsson 9,500 kronor samt för en var av de övriga 3,200 kronor. Ämbetet föreslår därjämte, att tidpunkten, varifrån livräntan anges skola utgå, bestämmes till den 1 januari 1942.

Enligt vad pensionsstyrelsen, på förfrågan från finansdepartementet om möjligheten att bereda sökandena livräntor genom inbetalning av de föreslagna beloppen till försäkring enligt 35 § lagen om folkpensionering, i skrivelse den 22 januari 1942 upplyst, skulle, därest under januari månad 1942 till styrelsens frivilliga försäkring erlades 9,500 kronor för Maria Gustafsson och 3,200 kronor för vardera av Elisabet Wilhelmina Henriksson och Maria Björk, från och med den 1 januari 1942 till dem utgå årliga pensioner med 1,014 kronor 60 öre till Maria Gustafsson, 372 kronor 16 öre till Elisabet Wilhelmina Henriksson och 329 kronor 60 öre till Albertina Björk.

*Före-
draganden.*

I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet anser jag billighetsskäl tala för att vissa delar av kvarlåtenskapen efter Eriksson användas till beredande av understöd åt nu ifrågavarande tre sökande i form av livräntor under deras återstående livstid. I överensstämmelse med vad som under senare år plågat ske i liknande fall torde den anordningen böra vidtagas, att för ändamålet erforderliga kapitalbelopp överföras till den av kammaradvokatfiskalsämbetet omnämnda livräntefonden, varefter statskontoret skall hava att från fonden gälda livräntorna. Dessa synas med hänsyn till omständigheterna i ärendet skäligen böra bestämmas till belopp, som ungefärligen motsvara vad som skulle utgå vid inbetalning av resp. 9,500 kronor, 3,200 kronor och 3,200 kronor till pensionsstyrelsens på frivilliga avgifter grundade försäkring. Jag föreslår därför, att livräntebeloppen bestämmas till 1,000 kronor för Maria Gustafsson och 350 kronor för vardera av Elisabet Wilhelmina Henriksson och Albertina Björk att utgå från och med den 1 januari 1942.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter hemmansägaren Bagg Carl Ernst Eriksson från Torsångs socken må avstås vad som erfordras för beredande av livräntor med 1,000 kronor om året åt Maria Gustafsson från och med den 1 januari 1942 under hennes återstående livstid och med 350 kronor om året åt vardera av Elisabet Wilhelmina Henriksson och Albertina Björk från och med den 1 januari 1942 under deras återstående livstid.

9:o.

Rätten till arv efter förre hemmansägaren Karl Emil Svensson från Järsnäs socken. Förre hemmansägaren Karl Emil Svensson från Järsnäs socken, Jönköpings län, avled den 4 november 1940 utan att, såvitt en efter honom upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom utgjorde enligt bouppteckningen 5,828 kronor 28 öre. Bland tillgångarna i boet har i bouppteckningen upptagits en fordran å 6,000 kronor, utgörande resterande köpeskilling för en av Svensson försåld fastighet.

Med utlåtande den 25 oktober 1941 har kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Jönköpings län med yttrande den 17 mars 1941 till ämbetet insänd skrift, däri sågaren Karl Ejnar Karlsson i Fallnäs, Nätarn, anhållit, att till honom måtte avstås allmänna arvsfondens rätt till förenämnda i bouppteckningen efter Svensson upptagna fordran å 6,000 kronor.

Till stöd för ansökningen har sökanden uppgivit, att Svensson vid visst tillfälle upprättat ett testamente, varigenom ifrågavarande fastighet bortgivits till sökanden. För styrkande av denna uppgift har sökanden hänvisat till en till Kungl. Maj:t ställd skrift, däri de två personer, som bevittnat testamentet i fråga, uppgivit i huvudsak följande: Svensson hade genom ett i april 1937 upprättat testamente förordnat, att hans fasta egendom $\frac{1}{4}$ mantal Fallnäs i Järsnäs socken skulle med full äganderätt tillfalla sökanden. Svensson, som undertecknat testamentet under sjukhusvistelse i Jönköping, hade emellertid, sedan han tillfrisknat, till ett av testamentsvittnena yttrat förmodan, att han icke skulle komma att efterlämna någon behållen förmögenhet, och därvid även bragt på tal att återkalla testamentet. Förmodligen hade Svensson sedermera förstört testamentet. Under år 1940 hade fastigheten försålts, enär Svensson behövt penningar.

Av utredningen i ärendet inhämtas vidare i huvudsak följande.

Sökanden är född år 1903. Hans fader är ägare till $\frac{1}{4}$ mantal Fallnäs 1³, vars boningshus är beläget alldeles intill den en gång av Svensson ägda gården. Hans moder hade dött, då han var några månader gammal. Han hade under uppväxtåren mestadels vistats hos Svenssons familj och jämväl under tiden därefter flitigt umgåtts i dennes hem. Sökanden hade under de senare åren tidvis haft gemensamt hushåll med Svensson. Under Svenssons sista sjukdom hade sökanden en tid vårdat honom i hemmet och därefter föranstaltat om hans förande till sjukhus.

Enligt vad sökanden uppgivit skulle Svensson vid ett tillfälle i juli månad 1940 hava omtalat, att han förstört testamentet, samt under samtalet därom yttrat, att han sannolikt ej skulle lämna något efter sig, men att sökanden i allt fall skulle erhålla gården.

Beträffande sin ekonomi har sökanden meddelat, att han ägde ett motorsågverk, som värderades till 3,000 kronor, samt att han ådragit sig en skuld å 1,700 kronor för inköp av sågverket, ävensom att han hade ett tillgodohavande hos sin fader å 1,800 kronor.

Länsstyrelsen har, då den resterande köpeskillingen för ifrågavarande fastighet enligt bouppteckningen utgjorde 6,000 kronor men behållningen i boet endast 5,828 kronor 28 öre, på det sätt tillstyrkt framställningen, att hela arvet efter Svensson måtte efterskänkas till förmån för sökanden.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande meddelat, att den till allmänna arvsfonden redovisade behållningen i boet utgjort 6,798 kronor 81 öre. Ämbetet har därefter anfört:

Av den i ärendet verkställda utredningen synes framgå, att sökanden kan sägas hava stått den avlidne i livstiden nära. Med hänsyn härtill och då han jämväl befinner sig i torftiga ekonomiska omständigheter, får stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv den 8 juni 1928 anses vara i ärendet tillämpligt. Fog torde därför finnas för ett efterskänkande till hans förmån av allmänna arvsfondens rätt till viss del av kvarlåtenskapen efter den avlidne, och anser ämbetet att till honom bör avstås ett belopp av 6,000 kronor, motsvarande vid dödsfallet ogulden köpeskillning för av den avlidne försåld fastighet.

Före-
draganden.

Med hänsyn till i ärendet upplysta omständigheter vill jag icke motsätta mig bifall till ansökningsen på sätt kammaradvokatfiskalsämbetet tillstyrkt. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre hemmansägaren Karl Emil Svensson från Järnsnäs socken må avstås ett belopp av 6.000 kronor till Karl Ejnar Karlsson.

10:o.

Rätten till arv efter Agnes Lovisa Käck från Stockholm. Agnes Lovisa Käck från Stockholm, vilken var född den 26 juni 1862, avled den 19 maj 1941 utan att, såvitt en efter henne upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter den avlidna utgjorde enligt bouppteckningen 336,474 kronor 81 öre.

Med utlåtande den 17 oktober 1941 har kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat två till Kungl. Maj:t ställda, av överståthållarämbetet med yttrande av den 1 oktober 1941 till kammaradvokatfiskalsämbetet insända ansökningar, däri Anna Josefina Nyström och Emma Kristina Gustafsson, båda i Stockholm, anhållit, att av ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap måtte till vardera av dem avstås antingen ett engångsbelopp eller ock ett belopp att årligen utgå under deras återstående livstid.

Sökandena, vilka båda uppnått en ålder av 68 år, hava till stöd för ansökningsen anfört, *Anna Josefina Nyström* att hon sedan år 1920 eller i 21 år varit anställd som hembiträde hos den avlidna och att hon på grund av sjukdom vore oförmögen till arbete, samt *Emma Kristina Gustafsson* att hon sedan år 1923 eller i 18 år varit anställd som kokerska hos den avlidna och att utsikterna för henne att erhålla någon ny anställning givetvis vore små.

Av utredningen i ärendet inhämtas, att Anna Josefina Nyström äger ett sparkapital å 14,000 kronor och Emma Kristina Gustafsson ett sparkapital å 16,000 kronor.

Överståthållarämbetet har i sitt yttrande anfört:

Båda sökandena hava varit anställda hos den avlidna under en avsevärd tid, Anna Nyström sedan år 1920 och Emma Gustafsson sedan år 1923. Med hänsyn härtill och då sökandena på grund av sin höga ålder — Anna Nyström därjämte på grund av sjukdom — måste anses oförmögna till fortsatt förvärsarbete, synes det överståthållarämbetet icke vara opåkallat, att de av dödsboets tillgångar erhålla bidrag till sin försörjning. Ett sådant bidrag torde lämpligast böra utgå med visst årligt belopp. Då båda sökandena förfoga över eget kapital, som vid inköp av livräntor skulle tillförsäkra dem en årlig inkomst av omkring 1,200 kronor vardera, samt dessutom uppbära folkpension med 23 kronor i kvartalet, synes det årliga bidraget skäligen kunna begränsas till 400 kronor till var och en av sökandena.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande meddelat, att dödsboet efter Agnes Lovisa Käck ännu vore föremål för utredning, men att hittills till allmänna arvsfonden inlevererats sammanlagt 42,906 kronor 12 öre av kvarlåtenskapen, varjämte ämbetet anfört:

Vad angår de nu föreliggande ansökningarna framgår av den i ärendet verkställda utredningen att båda sökandena under en avsevärd tid varit anställda som tjänarinnor hos den avlidna varför de kunna anses hava stått den avlidna i livstiden nära. På grund härav och då sökandena på grund av hög ålder måste anses oförmögna till fortsatt förvärvsarbete, anser ämbetet fog finnas för ett efterskänkande till deras förmån av allmänna arvsfondens rätt till viss del av kvarlåtenskapen efter den avlidna. Detta avstående anser ämbetet böra få formen av beviljandet av en årlig livränta till en var av sökandena under deras återstående livstid. Ämbetet får i detta sammanhang i tillämpliga delar åberopa Kungl. Maj:ts proposition nr 196 punkt 6 till 1934 års riksdag angående avstående av viss del av allmänna arvsfondens rätt till arv efter disponenten Pontus Andersson från Motala och särskilt vad föredragande departementschefen därvid anfört i fråga om sättet för beredande av livränta åt däri föreslagen person genom överlämnande av därför erforderligt kapitalbelopp till särskild förvaltning hos statskontoret, som skulle hava att med avkastningen gälda livräntan. Denna form för beredande av livränta börenligt ämbetets mening komma till användning jämväl i förevarande fall. I fråga om storleken av de ifrågasatta livräntorna synes, såsom överståthållarämbetet anfört, ett årligt belopp av 400 kronor till vardera sökanden vara skäligt och lämpligt. Dessa livräntor böra utgå från den månad, som infaller näst efter den, varunder kvarlåtenskapen blivit redovisad till allmänna arvsfonden, och av statskontoret utbetalas månadsvis i efterskott. För tiden, innan dessa livräntor börja utgå, böra sökandena erhålla understöd, vilka enligt ämbetets mening böra utgå med samma belopp för år räknat, vartill livräntorna bestämts. Jämväl dessa understöd synes böra utgå månadsvis och utbetalas av godemannen för fonden i slutet av månaden med början från den 1 oktober 1941, då sökandena slutat sin anställning hos dödsboet efter Agnes Lovisa Käck, till dess ovannämnda livräntor börja utgå.

I likhet med överståthållarämbetet och kammaradvokatfiskalsämbetet anser jag fog finnas för att någon del av kvarlåtenskapen efter Agnes Lovisa Käck användes till beredande av understöd åt sökandena i form av livräntor under deras återstående livstid. Livräntorna torde böra bestämmas till 400 kronor för vardera. Livräntorna torde få utgå från och med den 1 oktober 1941, då sökandena slutat sin anställning hos dödsboet. För ändamålet erforderligt kapitalbelopp torde, såsom i liknande fall pläгат ske, överföras till den under statskontorets förvaltning stående allmänna arvsfondens livräntefond.

*Före-
draganden.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Agnes Lovisa Käck från Stockholm må avstås vad som erfordras för beredande av livräntor åt Anna Josefina Nyström och Emma Kristina Gustafsson med 400 kronor om året åt vardera från och med den 1 oktober 1941 under deras återstående livstid.

Kungl. Maj:ts proposition nr 139.

Vad föredraganden under punkterna 1:o—10:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.